

Ба Шурои диссертационии 6D.KOA-079-и назди Институту фалсафа ва сиёсатшиносии ба номи А. Баҳоваддинови АМИТ (734025, ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 33)

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Саидзода Диловар Абдулаҳад дар мавзун «Набардҳои иттилоотӣ ва хусусиятҳои онҳо дар шароити рушди технологияҳои рақамӣ (дар мисоли Тоҷикистон)» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси 5.6.2. Ниҳодҳо, раёвандҳо ва технологияҳои сиёсӣ. – Душанбе, 2026. – 132 с.

Имрӯз дар ҳаёти муосир мавқеи аҳамиятнок ва то андозае тағйирдиҳандаро технологияҳои иттилоотӣ ишғол намудаанд. Албатта, сарфи назар аз имкониятҳои таъсиргузори ин падида, онро мумкин буд, ки инкор намуд, аммо ҷомеаи инсонӣ наметавонад бидуни муттаҳидӣ ба дастоварде муваффақ гардад. Аз ин рӯ, технологияҳои иттилоотӣ чун дигар василаҳои таъсирбахш дар ҳаёти гузашта, ба мисоли техника, коммуникатсия, барқ, нафт, газ ва ғайра тавонист, ки дар ҷомеа мавқеи хосса ва бартар пайдо намуда, тавачҷӯҳи муҳаққиқон ва олимонро ҷалб намояд.

Дар ин замина диссертатсияи Саидзода Диловар Абдулаҳад дар мавзун «Набардҳои иттилоотӣ ва хусусиятҳои онҳо дар шароити рушди технологияҳои рақамӣ (дар мисоли Тоҷикистон)» аз шумори таҳқиқотҳои муҳими илмӣ сиёсии ватанӣ дар самти пажӯҳиши имкониятҳо ва захираҳои технологияҳои иттилоотӣ ба ҳисоб меравад.

Муаллиф кушиш намудааст, ки таҳқиқи ҳамаҷониба ва тавсеаи набардҳои иттилоотиро дар шароити рушди технологияҳои рақамӣ ва арзёбии шиддати таъсири онҳо ба инкишофи ҷомеа амалӣ намояд.

Дар доираи таҳқиқот набардҳои иттилоотӣ ва хусусиятҳои онҳо дар шароити рушди технологияҳои рақамӣ мавриди таҳлилу таҳқиқи илмӣ қарор гирифта, раёванди набардҳои иттилоотӣ дар шароити рушди технологияи рақамӣ ва мушаххасномаи таъсири онҳо дар мисоли Тоҷикистон омӯзиш гардидааст.

Автореферати диссертатсия дараҷаи таҳқиқи мавзӯро ба таври мукамал фаро гирифтааст, муаллиф аз сарчашмаҳои гуногун ва адабиёти

илмӣ ба таври васеъ истифода намудааст, ки аҳамиятнокии натиҷаҳои таҳқиқотро зиёд менамояд.

Нуктаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда ва наwgонии илмии таҳқиқот ошкорсозии асосҳои илмии набардҳои иттилоотӣ ва таҳлили ҳамаҷонибаи хусусиятҳои назариявӣю методологии онҳоро инъикос менамояд.

Боби якуми диссертатсия - «Ҷанбаҳои назариявӣю методологии таҳқиқи набардҳои иттилоотӣ» ба омӯзиши асосҳои концептуалӣ ва методологии технологияҳои иттилоотӣ равона гардидааст. Муаллиф кушиш намудааст, ки моҳият, мазмун ва хусусиятҳои набардҳои иттилоотиро таҳлил намуда, равишҳои илмии онҳоро муайян кунад.

Боби дуюми диссертатсия - «Рақамикунонӣ ҳамчун омили васеъшавии набардҳои иттилоотӣ ва таъсири он ба раванди сиёсии муосир» ба таҳқиқи нақши технологияҳои рақамӣ дар тағйирёбии муҳити сиёсӣ ва иттилоотӣ равона гардидааст, ки ба мақсад мувофиқ аст. Муайян карда мешавад, ки рақамикунонӣ барои ташаккули шаклҳои нави набардҳои иттилоотӣ замина фароҳам оварда, ба воситаи шабакаҳои иҷтимоӣ ва воситаҳои нави коммуникатсионӣ имкониятҳои таъсиррасонӣ ба афкори ҷамъиятӣ ва сиёсати давлатҳоро васеъ намудааст.

Боби сеюми тадқиқот - «Масъалаҳои рушди набардҳои иттилоотӣ дар шароити амалӣ гардидани технологияҳои рақамӣ»-ро фаро мегирад. Дар ин қисмат таҳдидҳо ва паёмадҳои иҷтимоиву сиёсии набардҳои иттилоотӣ таҳлил гардидаанд. Муаллиф механизмҳои таъсиррасонии иттилоотӣ ва паёмадҳои эҳтимолии онҳоро барои суботи сиёсӣ ва иҷтимоӣ мавриди баррасӣ қарор додааст.

Боби чоруми диссертатсия - «Назорати платформаҳои иттилоотӣ ва таҳкими истиқлолияти иттилоотӣ» фаъолияти шабакаҳои иҷтимоӣ ва платформаҳои иттилоотиро мавриди омӯзиш қарор додааст. Дар ин боб шабакаҳои иҷтимоӣ ҳамчун майдони асосии рақобат ва муборизаҳои иттилоотӣ таҳлил гардида, хусусиятҳои бархӯрди манфиатҳои сиёсӣ, иқтисодӣ ва геополитикӣ дар муҳити рақамӣ мавриди баррасӣ қарор гирифтаанд.

Боби панҷуми диссертатсия - «Пешгирии хавфу хатари набардҳои иттилоотӣ дар раванди рақамикунонӣ» ба масъалаҳои таъмини амнияти иттилоотӣ ва муқовимат ба таҳдидҳои рақамӣ бахшида шудааст. Дар ин қисмат хатарҳои шабакавӣ, омилҳои осебпазирии фазои рақамӣ ва роҳҳои пешгирӣ ва безараргардонии таҳдидҳои иттилоотӣ мавриди омӯзиш қарор гирифтаанд, ки дар шароити имрӯза аҳамиятнок арзёбӣ мегардад.

Дар умум, кори диссертационӣ ба талаботи фании таҳқиқоти илмӣ мутобиқ мебошад, аммо чун бори нахуст таҳия мегардад, аз камбудӣ ӯрӣ нест:

1. Дар таҳқиқот адабиёти ватанӣ, аз ҷумла натиҷаҳои таҳлилҳои оморӣ ва барномавии ба масъалаҳои технологияҳои иттилоотӣ ва рақамӣ нигаронидашуда кам истифода гардидаанд.

2. Хуб мебуд, агар муаллиф вобаста ба корҳои анҷомёфта ва дурнамои «Солҳои рушди иқтисоди рақамӣ ва инноватсия», ки солҳои 2025-2030 эълон гардидааст, алоҳида масъалагузорӣ менамуд.

Зимнан, эродҳои мазкур аҳаммияти илмии таҳқиқотро кам наменамоянд. Автореферат ва корҳои таҳқиқотии муаллиф, ки дар маҷаллаҳои илмии гунгогун, аз ҷумла маҷаллаҳои тақризшавандаи КОА–и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таъъ расидаанд, мазмун ва мубрамияти рисолаи диссертатсиониро инъикос менамоянд.

Ҳамин тариқ, метавон хулоса намуд, ки автореферати диссертатсияи Саидзода Диловар Абдулахад дар мавзӯи «Набардҳои иттилоотӣ ва хусусиятҳои онҳо дар шароити рушди технологияҳои рақамӣ (дар мисоли Тоҷикистон)» ба талаботи муайяншуда ва меъёрҳои муқарраркардаи КОА–и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси 5.6.2. Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияи сиёсӣ мебошад.

Муқарриз:

Профессори кафедраи сиёсатшиносӣ
ва робита бо ҷомеаи Академияи
идоракунии давлатии назди
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Миралиён Қ.А.

Имзои Миралиён Қ.А.– ро тасдиқ менамоям:

Сардори раёсати кадрҳо, коргузори
ва корҳои махсуси Академияи
идоракунии давлатии назди
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Насурдинзода А.Н.

Суроға: 734003, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш. Душанбе, н. И. Сомонӣ,
куч. Саид Носир 33, [www:apa.tj](http://www.apa.tj)